

TEATRUL ROMÂNESC

În climatul nostru social, politic și etic

În toate domeniile de activitate legate direct de spectacolul teatral, pe toată întinderea țării, se înregistrează, în aceste luni de iarnă, o puternică efervescență creatoare. Premieri din literatura dramatică originală, reluări ale celor mai bune opere prezentate în stagiunile trecute, premiere din literatura străină, în număr relativ mare; puneri în scenă și interpretări pe care critica de specialitate le discută cu atenție și seriozitate caracterizează actualul moment de vîrf al stagiunii '75—'76. Ceea ce ni se pare mult mai important decît această situație de fapt este însă starea de spirit, elanul și suflul specific al vieții teatrale românești de azi.

Izvorul de inspirație, sursa de forță etică și de concepție estetică a întregii noastre activități este însuși climatul social-politic al țării, constituit din suma creațiilor materiale și spirituale ale întregului popor, în lumina și pe liniile directe trasate de Programul adoptat de Congresul al XI-lea al Partidului. Marile transformări înnoitoare înfăptuite, în deceniul anterior, de societatea românească, precum și perspectivele foarte favorabile, asigurate atît prin apropiatul plan cincinal 1976—1980, cît și prin linia strategică și orientările tactice pentru dezvoltarea social-economică pînă în anul 1990, nu pot rămîne fără substanțiale consecințe pentru efflorescența vieții teatrale românești. Odată cu puternica propășire a învățămîntului și științei, în ritm cu modernizarea întregii economii naționale, cu urbanizarea tot mai extinsă, creația literar-artistică — inclusiv spectacolul teatral, sub toate formele lui —, va fi viu intensificată, pentru satisfacerea firească a cerințelor spirituale manifestate de întregul popor. Nu trebuie să uităm nici o clipă că teatrul, ca factor educațional deosebit de activ și de eficient, mai ales în epocile istorice de transformare și ameliorare a societății, are o viguroasă influență și o maximă răspundere față de toți oamenii — și, în mod special, față de tineret.

Înărul, în România socialistă, beneficiază, cu precădere, în climatul social-economic, politic și etic pe care-l defineam mai sus, de tot ce este necesar pentru formarea oamenilor de mîine, făuritori conștienți și capabili ai edificiului societății socialiste multilateral dezvoltate și ai înaintării ferme către comunism. Etapa ce o vom parcurge, cu începere de acum, în cincinalul revoluției tehnico-științifice, se bucură de toate premisele pentru a putea să asigure întregului popor din România socialistă — tuturor generațiilor — bunăstarea și progresul continuu, pe plan intern, iar pe plan internațional, un loc tot mai demn în lume!

O astfel de etapă nu vine de la sine, nu este un dar al nimănui; ea nu poate fi, desigur, decît rezultatul unui efort împlinit cu voință și luciditate, cu o tot

mai profundă apropiere între munca fizică și munca intelectuală, de către toți factorii activi ai societății. Numai în aceste condiții superioare — și perfect posibile — vom reuși a parcurge, în anii ce vin, o etapă nouă pe drumul omogenizării societății. Este drumul, unic, ce ne conduce către societatea oamenilor muncii, uniți în aceeași voință, animați de aceleași interese și idealuri, hotărâți să trăiască liberi, să fie stăpâni pe destinul lor și să-și făurească viața așa cum o dorește !

Pe primul plan al comandamentelor sociale pe care le implică aceste idealuri — deci, pe primul plan al preocupărilor creatoare ale tuturor celor ce muncesc în teatru și pentru teatru — se situează atenția permanentă pentru însușirea temeinică a politicii Partidului Comunist Român. El, Partidul, reprezintă marxism-leninismul creator, rodul aplicării adevărilor generale ale socialismului la realitatea concretă din România. Pentru a fi cu adevărat comunist trebuie, așadar, să-ți însușești, în mod continuu, atât principiile marxiste cu caracter general și politica partidului, cât și tot ce a creat mai bun omenirea în domeniul cunoașterii, al științei, al artei.

Ideea centrală a creației artistice, a spectacolului de teatru, este de a contribui la educarea tuturor cetățenilor, cu deosebire a tineretului, în spiritul dragostei de patrie, al devotamentului față de națiunea socialistă, de poporul român, harnic și glorios constructor al socialismului. În memorabila cuvîntare pronunțată de tovarășul Nicolae Ceaușescu în forumul unit al uteciștilor, al studenților comuniști și al pionierilor, la începutul lunii noiembrie, aceste comandamente istorico-sociale sînt formulate în termeni magistrali : „Este necesar să fie cunoscute în mod aprofundat trecutul îndepărtat, de milenii, al poporului nostru, eroismul cu care el a știut să înfrunte vicisitudinile istoriei, greutățile și adversitățile de tot felul, și să-și păstreze ființa națională, să-și apere dreptul la libertate și neamuri. Marile jertfe date de înaintași în această bătălie necurmată pentru a trăi în lume în mod demn, pentru a-și făuri o viață mai bună, pentru a fi stăpîn în propria sa țară, constituie un element de profundă mîndrie națională, precum și o înaltă obligație de conștiință pentru toți cetățenii patriei noastre socialiste, pentru întregul nostru tineret“.

În acest spirit de patriotism revoluționar trebuie să se orienteze, în munca lor de creație, oamenii teatrului românesc. Înaltele sarcini puse în fața noastră, în fața teatrului — socotit, pe drept cuvînt, o „înaltă școală de morală“ — ne obligă la evaluarea exactă a sarcinilor noastre educaționale, cetățenești și artistice. Acestea nu se pot desprinde unele de altele, deoarece, așa cum scria C. A. Rosetti în 1859, „Teatrul este școala în care poporul, ostent de munca zilei și uneori poate și înăspriț de felurite suferințe, se duce seara spre a-și odihni și mintea și trupul și-nvață morala, patriotismul, virtutea, prin icoane vii și puternice, și-am putea zice, prin fapte vii și eroice. Teatrul este căminul comun al unității cugetărilor, de unde toți, fără osebire, putem culege ideile care apropie pe oameni între dinșii, îi luminează și-i înfrățesc“.

Firește, pe temelia ideilor creatoare ale filozofiei marxist-leniniste și a practicii de viață pe care ne-o arată cu atîta limpezime Partidul, în toate sectoarele și în toate momentele activității societății noastre, trebuie ținută, construită și consolidată munca de fiecare zi, munca de realizare artistică și etică ce se așteaptă de la fiecare om al teatrului. De la autorii dramaticei, de la critici, de la interpreți și regizori, de la tehnicieni, de la totalitatea acestui mare și admirabil colectiv, care este și trebuie să fie, cu tot mai multă seriozitate, răspundere și forță, ansamblul teatrului românesc de pe toată întinderea țării.

„TEATRUL“